

**ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400110024**

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
община Самоков за 2023 г.

София, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Правно основание за извършване на одита	4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	8
Коригирани неправилни отчитания	8
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	15
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	16

Списък на съкращенията

АОС	Акт за общинска собственост
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
ГФО	Годишен финансов отчет
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДДС	Данък върху добавената стойност
ДСД	Други сметки и дейности
ДСП	Домашен социален патронаж
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЗСч	Закон за счетоводството
ИРМ	Изнесено работно място
ИСО	Информационна система за общините
КСФ	Кохезинни и структурни фондове
МК ЦМГ	Музеен комплекс Цари Мали град
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
ОбА	Общинска администрация
ОП	Общинско предприятие
ОП ДУОХ	Общинско предприятие „Детско, ученическо и обществено хранене“
ОП МТТД	Общинско предприятие „Маркетинг, туризъм и туристически дейности“
ОП РЦУО	Общинско предприятие „Регионален център за управление на отпадъците“
ОП СИП	Общинско предприятие „Спортн имоти и прояви“
ПРБ	Първостепенен разпоредител с бюджет
РА	Разплащателна агенция
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
СЕС	Сметки за средствата от Европейския съюз
СС	Счетоводен стандарт

**ДО
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 50-ОТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ДО
Д-Р ИНЖ. АНГЕЛ ДЖОРГОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА
САМОКОВ**

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Самоков, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Самоков към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Самоков в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и

в изпълнение на Заповед № ОД-04-01-100 от 27.06.2024 г., изменена със Заповед № ОД-04-01-115 от 30.07.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениета на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансов одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други закони и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се

очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При изпълнени одитни процедури за проверка на отчитането на извършени разпоредителни сделки с имоти – общинска собственост, признати по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група ДСД, е установено:

а) за 27 бр. поземлени имоти:

- в отчетна група ДСД не са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „БЮДЖЕТ“ и „Други сметки и дейности“ и кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“;

- в отчетна група „Бюджет“ не са съставени по дебита на сметка 6131 „Балансова стойност на продадени земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7602 „Прехвърлени активи и пасиви между отчетни групи „БЮДЖЕТ“ и „Други сметки и дейности“, със сумата на балансовата стойност на имотите, в размер на 112 079 лв.

През 2023 г., за продадените, но неотписани от отчетността на общината имоти, по сметка 7131 „Приходи от продажби на земи, гори и трайни насаждения“ в отчетна група „Бюджет“ са признати приходи, в размер на 213 070 лв. без ДДС.^{1, 2}

б) за три поземлени имота, дарени от община Самоков на юридическо лице (търговец), в отчетна група ДСД не са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 6447 „Капиталови трансфери в натура за нефинансови предприятия“ и кредита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ със сума, в размер на 47 072 лв.³

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал.ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството (ЗСч) за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети, във връзка с указанията на Министерството на финансите (МФ), дадени в т. 43 на ДДС № 8 от 2023 г. относно изискването при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, да са осчетоводени всички активи и пасиви, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2023 г.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 35 от ДДС № 3 от 2016 г., относно продажба на отчитани в ДСД активи от група 22 „Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група (стопанска област) „Други сметки и дейности“.

Не са спазени изискванията на чл. 3, ал. 3 от ЗСч за осъществяване на текущото счетоводно отчитане на основата на документална обосновааност на стопанските операции и факти.

С допуснатите неправилни отчитания, в размер на 159 151 лв., са завишени

¹ Одитно доказателство № 1

² Посочените по-горе имоти са отписани от сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ през м. юни 2024 г.

³ Одитно доказателство № 1

шифър 0017 „Земни, гори и трайни насаждения“ от актива и шифър 0403 „Изменение на нетните активи за периода“ от пасива на баланса в отчетна група ДСД, занижени са шифър 0622 „Балансова стойност на продадени нефинансови дълготрайни активи“ в отчетна група „Бюджет“ със сума, в размер на 112 079 лв., и шифър 0652 „Капиталови трансфери от други лица“ в отчетна група ДСД със сума, в размер на 47 072 лв., шифър 0771 „Прехвърлени нетни активи между бюджетни организации“ в отчетна група ДСД е завишен, а в отчетна група „Бюджет“ е занижен, със сума в размер на 112 079 лв., от Отчета за приходите и разходите (ОПР).

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Парични средства от сметката за чужди средства, в размер на 1 022 000 лв.,⁴ са налични по срочни депозити, като са признати в дебитното салдо на сметка 5015 „Срочни депозити в левове“ в отчетна група ДСД.⁵ Този факт е оповестен в приложението към Годишния финансов отчет (ГФО) на община Самоков за 2023 г.

По време на финансовия одит, през месец юни 2024 г. срочните депозити са закрити и паричните средства, в размер на 1 022 000 лв., са преведени по банковата сметка за чужди средства в отчетна група ДСД.

Съгласно чл. 147 от Закона за публичните финанси (ЗПФ) чрез сметките за чужди средства не може да се извършват и отчитат други дейности освен администрирането на чужди средства и дейността на съответните държавни органи по принудително изпълнение и конфискуване на активи и последващото управление и разпределение на събраните средства съгласно изискванията на приложимото законодателство.

Коригирани неправилни отчитания

1. При изпълнени одитни процедури за проверка на начислените и отписани ангажименти за разходи е установено, че по договор за изграждане на нов горски път, финансиран по проект „Намаляване на опасността от горски пожари на територията на община Самоков“ по Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г., поет ангажимент за разходи, в размер на 2 520 147 лв., не е осчетоводен по кредита на сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи – наличности“ в отчетна група СЕС–РА.⁶

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от ЗСч за достоверно показване на ефектите от операциите в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи и пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти, указанията на МФ, дадени с ДДС № 4 от 2010 г. и в раздел X „Задбалансова отчетност за бюджетните показатели „поети ангажименти“ и „нови задължения за разходи“ от ДДС № 14 от 2013 г., относно отчитане на поети ангажименти.

Не са спазени указанията дадени от МФ в т. 43 от ДДС № 08 от 2023 г., относно изискването при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за

⁴ Срочни депозити в Централна Кооперативна банка АД от 2017 г. за суми, в размер на 350 000 лв., 450 000 лв. и 222 000 лв.

⁵ Одитно доказателство № 2

⁶ Одитно доказателство № РД ГФО 2.31

2023 г.

2. При изпълнени тестове по същество за проверка на салдото на сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ е установено, че в крайното кредитно салдо на сметката е призната провизия за вземане по предварителен договор от 05.07.2013 г. за покупко-продажба на недвижим имот, представляващ „Сграда – апартаментен комплекс „Боровец гардънс“, със застроена площ от 1 353 кв.м., пет етажа с предназначение – апартаментен хотел, със сума, в размер на 488 053 лв., която е 50 на сто от признатото по сметка 4110 „Вземания от клиенти от страната“ вземане по договора, в размер на 976 106 лв.

Вземането, в размер на 976 106 лв., е възникнало във връзка с издадени фактури от община Самоков за дължими вноски от търговеца, купувач на недвижимия имот, при условията на разсрочено плащане за срок от пет години, на десет равни вноски по 453 869 в. с ДДС, считано от м. февруари 2014 г. до крайна дата 05.07.2018 г.⁷

През 2014 г. и началото на 2015 г., от купувачът са платени вноски, в размер на 296 700 лв., от дължимата първа вноска (453 868 лв.), не са платени втора и трета вноска, всяка по 453 869 лв. Налице е основание за едностранно прекратяване на договора от страна на общината, с изявление до купувача, поради неизпълнение на поетите договорни задължения. С писмо от м. април 2015 г., кметът на община Самоков, на основание клаузи от предварителния договор, е отправил изявление до дружеството купувач за едностранно прекратяване на сключения предварителен договор, считано от 15.05.2015 г.

До края на 2015 г., от купувача са платени допълнително суми, общо в размер на 88 800 лв., като дължимите неплатени вноски към 31.12.2015 г. са в размер на 976 106 лв.⁸

Фактическото предаване-приемане (връщане) на недвижимия имот от купувача на собственика е извършено на 11.10.2017 г.

За периода от едностранното прекратяване на договора до края на 2023 г., по договора не са начислявани следващи вземания, както и лихви за просрочие, не са постъпвали плащания от дружеството, страна по договора. През този период от време, от страна на община Самоков не са предприети действия за събиране на вземането – доброволно или по съдебен ред.

Съгласно раздел IX. „Вземания и задължения“ от Счетоводната политика на община Самоков, просрочените вземания, класифицирани като безнадеждни, следва да се провизират на 100%.

Предвид така описаните факти и обстоятелства, одитният екип счита, че са налице условия за начисляване на провизия на вземането в пълен размер. Към 31.12.2023 г., по кредита на сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ е призната провизия за вземания с 488 053 лв. по-малко.⁹

По време на финансовия одит на ГФО за 2023 г., неправилното отчитане е

⁷ Предварителен договор от 05.07.2013 г. за покупко-продажба на недвижим имот, представляващ „Сграда – апартаментен комплекс „Боровец гардънс“ за сумата от 4 641 840 лв. без ДДС, при достигната в търга цена – 4 298 000 лв. Към деня на подписване на договора, от купувача е платен авансов задатък (първоначална вноска), в размер на 20 на сто от достигнатата в търга цена – 4 298 000 лв., или сума в размер на 859 600 лв. без ДДС. Съгласно клауза от договора, остатъкът от дължимата цена в размер на 3 782 240 лв. без ДДС, 4 538 688 лв. с ДДС, следва да се заплати от купувача на разсрочено плащане за срок от пет години, на десет равни вноски по 453 869 лв. с ДДС

⁸ за 2014 г. – начислени две вноски X 453 869 лв. – 907 738 лв. с ДДС, от тях платени 296 700 лв., вземане в края на периода – 611 038 лв., за първа вноска 2015 г. – начислено вземане в размер на 453 869 лв. с ДДС, платени вноски в размер на 88 800 лв., вземане в края на периода – 976 106 лв.

⁹ Одитно доказателство № 4

коригирано като е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 6717 „Разходи за провизии за други вземания (приходно-разходни позиции)“ и кредита на сметка 4917 „Провизии за непублични вземания срещу местни лица (приходно-разходни позиции)“ със сума, в размер на 488 053 лв.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 37.6 и 37.10 от ДДС № 20 от 2004 г. относно ежегодно извършване преглед на начислените провизии към края на годината, като при необходимост, тяхната оценка се коригира, а размерът и кратко описание на естеството на провизиите се оповестява в приложението към годишния финансов отчет, във връзка с изискванията на Счетоводен стандарт (СС) 37 „Провизии, условни задължения, условни активи“.

3. Разходи за изграждане на нова сграда на ДГ „Зорница“ в гр. Самоков, по договор за възлагане на обществена поръчка с предмет „Изпълнение на строително – монтажни работи по програма на Министерство на образованието и науката – „Изграждане, пристрояване, надстройкаване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 – 2022 г.“, общо в размер на 249 274 лв., са капитализирани по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група „Бюджет“.¹⁰

Разходи за авторски надзор при проектиране изграждането на обекта, в размер на 288 лв., по издадена през 2022 г. фактура, не са осчетоводени към 31.12.2023 г. по сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетна група „Бюджет“.

През 2023 г. обектът е завършен и въведен в експлоатация, като начислените разходи не са отписани от сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и изграденият актив не е признат по сметка 2031 „Административни сгради“ в отчетна група „Бюджет“ с отчетна стойност, в размер на 249 562 лв.

Сградата е въведена в експлоатация на 18.04.2023 г. и за нея не са начислени разходи за амортизация, в размер на 1 571 лв., по дебита на сметка 6033 „Разходи за амортизация на сгради“ и кредита на сметка 2413 „Амортизация на сгради“ в отчетна група „Бюджет“.

Не са спазени указанията на МФ, дадени с т. 16.5 от ДДС № 20 от 2004 г., във връзка с т. 4 от СС 16, относно първоначална оценка на ДМА и изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно Сметкоплана на бюджетните организации (СБО), утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

Не са спазени изискванията на чл. 26, ал. 1, т. 4 от ЗСч, относно прилагане принципа на начисляването, съгласно който ефектите от сделки и други събития се признават в момента на тяхното възникване, и се включват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят.

Не са спазени изискванията на т.т. 2 и 6.1. от СС 4 „Отчитане на амортизацията“, указанията на МФ, дадени в т.т. 9 и 36 на ДДС № 05 от 2016 г. и указанията, дадени в т. VII „Стартиране и прекратяване на начисляването на амортизации“ от Амортизационната политика на община Самоков, относно определяне на амортизируемата стойност и стартиране начисляването на амортизации на нефинансовите дълготрайни активи.

¹⁰ Одитно доказателство № 5

4. При изпълнени одитни процедури за проверка на сметка 4897 „Задължения към други кредитори - местни лица (приходно-разходни позиции)“, е установено следното:

а) за начислени приходи по дебита на сметки от раздел 4 „Сметки за разчети – вземания и задължения“ и кредита на сметки от раздел 7 „Сметки за приходи, трансфери и преоценки“, но несъбрани в края на отчетния период, във второстепенните разпореждатели с бюджет (ВРБ) са съставени счетоводни операции за прехвърляне на кредитни салда по сметките от раздел 7 „Сметки за приходи, трансфери и преоценки“ за отразяване в оборотната ведомост на общинската администрация (ОбА) – първостепенен разпореждател с бюджет (ПРБ), по дебита на приходните сметки и кредита на сметка 4897 „Задължения към други кредитори - местни лица (приходно-разходни позиции)“. По този начин, по шифър 0529 „Други краткосрочни задължения“ от пасива на баланса към 31.12.2023 г., неправилно е отчетено задължение със сума, общо в размер на 508 098 лв.¹¹

В ОП „Маркетинг, туризъм и туристически дейности“ – ВРБ на община Самоков, разликата между получени суми за резервация и реализираните такива към края на 2023 г., в размер на 4 828 лв., е призната и в кредита на сметка 4120 „Задължения по аванси към клиенти от страната“;

б) в ОбА, за признаване на прехвърлените приходи са съставени счетоводни операции по дебита на сметка 4887 „Вземания от други дебитори - местни лица (приходно-разходни позиции)“ в кореспонденция със сметки от раздел 7 „Сметки за приходи, трансфери и преоценки“. В резултат на така съставените счетоводни записвания, част от вземанията във ВРБ, признати в дебитните салда на сметки 4110 „Вземания от клиенти от страната“ (348 671 лв.) и 4301 „Вземания от данъци, вноски, такси и административни глоби и санкции“ (164 лв.), и събрани, но непреведени на ОбА приходи, признати по разходни сметки във ВРБ¹² (10 524 лв.), или общо в размер на 359 359 лв., са признати повторно, като вземания по дебита на сметка 4887 „Вземания от други дебитори - местни лица (приходно-разходни позиции)“ в ОбА.¹³

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 2 от ЗСч за достоверно показване на ефектите от операциите в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи и пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти., както и правилно прилагане на изискванията на чл. 26, ал. 1, т. 7 от ЗСч относно принципа „компенсиране“ – предприятието не извършва прихващания между активи и пасиви или приходи и разходи и отчита поотделно както активи и пасиви, така и приходи и разходи.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 28.9 от ДДС № 11 от 2013 г. относно отчитането на приходите на начислена основа в подведомствените общински разпореждатели.

5. При изпълнени одитни процедури за потвърждаване на салдото по сметка 2201 „Земни, гори и трайни насаждения“ и отчитането на имотите по съставените през 2023 г. актове за имоти – общинска собственост, е установено следното:¹⁴

5.1. За част от имотите – общинска собственост, признати в отчетността на общината през предходни години, за които през 2023 г. са съставени нови актове за общинска собственост (АОС), във връзка с промени в техническите им характеристики – разделяне или събиране на имоти, промяна в площта поради възстановяване на част от

¹¹ В МК ЦМГ – 10 524 лв., ОП СИП – 4 217 лв., ОП МТТД – 11 736 лв., ДСП – 164 лв., ОП РЦУО – 324 883 лв., ОП ДУОХ – 123 216 лв., ОбА – 33 358 лв.

¹² МК Цари Мали град

¹³ Одитно доказателство № 6

¹⁴ Одитно доказателство № 7

нея на наследници и др., с разликата между отчетната стойност на поземлените имоти по първия АОС и справедливата им стойност, определена чрез експертна оценка през 2023 г. (във връзка с извършен преглед за преоценка на НДА), със сума в размер общо на 243 625 лв., е дебитирана сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и е кредитирана неправилно сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, вместо сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“.

За поземлен имот в землището на с. Алино, с площ 7 080 кв.м., през 2003 г. е издаден АОС № 3357 с отчетна стойност в размер на 132 лв. През 2023 г., за имота е издаден нов АОС № 19432, като отново е признат по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ със сумата на справедливата стойност, в размер на 4 848 лв. Следвало е сумата на преоценката на имота,¹⁵ в размер на 4 716 лв., да бъде призната по кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“.

Към 31.12.2023 г., имотът неправилно е признат в отчетността на общината и по предходен АОС № 3357 от 2003 г. с отчетна стойност в размер на 132 лв.;

Със Заповед № 01-2514 от 20.12.2023 г. на кмета на общината е възложено извършване на преглед за обезценка/преоценка на нефинансовите дълготрайни активи.

5.2. В случаите на разделяне на поземлен имот на два или повече такива, е установено следното:¹⁶

- земеделски имот, с площ 18 806 кв.м., е признат по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетността на общината през 2016 г.,¹⁷ със сума в размер на 503 лв. През 2022 г., с решение на Общински съвет Самоков, част от имота, с площ 1 300 кв.м., е възстановена на наследници на собственици на имота. През 2023 г., за 2 359 кв.м. от оставащата част от имота е съставен нов АОС,¹⁸ който е признат в отчетността по справедлива стойност, със сума в размер на 1 536 лв.¹⁹, като при отразяване на промените в техническите параметри, съгласно новосъставения АОС²⁰ – площ или др., в счетоводната система на общината са заличени данните за оставащата част от имота, с площ от 15 147 кв.м.²¹

По време на финансовия одит на ГФО за 2023 г., аналитичните партии на двата новообразувани имота са коригирани и за имота, с площ 15 147 кв.м. е осчетоводена преоценка, в размер на 9 863 лв., определена на базата на експертната оценка на кв.м. за имота по АОС от 2023 г.;

- към 31.12.2023 г., поземлен имот в землището на с. Райово, с площ 180 094 кв.м.,²² е признат по сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в отчетността на общината със сума, в размер на 3 647 лв. През 2023 г., за част от имота, с площ, в размер на 37 261 кв.м., е съставен АОС № 19453 от 2023 г., за който е съставена счетоводна операция по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ по справедлива стойност, в размер на 27 770 лв.

¹⁵ Заповед № 01-2514 от 20.12.2023 г. за извършване преглед за обезценка/преоценка на нефинансовите дълготрайни активи, в т.ч. и на земите

¹⁶ Одитно доказателство № 7

¹⁷ АОС № 15010 от 2016 г.

¹⁸ АОС № 19 354 от 2023 г.

¹⁹ 503 лв. отчетна стойност и 1 033 лв. преоценка

²⁰ АОС № 19354 от 2023 г.

²¹ по АОС 15010 от 2016 г. – 15 147 кв.м.

²² АОС № 7716 от 2008 г. и АОС № 16 396 от 2018 г.

По време на финансовия одит на ГФО за 2023 г., аналитичните партии на двата новообразувани имота са коригирани, сторнирана е счетоводната операция по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и за имотите, съответно с площ 37 261 кв.м. и 142 833 кв.м., е осчетоводена преоценка със сума, общо в размер на 130 573 лв., определена на базата на експертната оценка на кв.м. за имота по АОС от 2023 г.;

5.3. През 2023 г. четири имота, признати в отчетността на общината, за които са съставени нови АОС, са отписани от сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ в кореспонденция със сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, със сумата на отчетната им стойност, в размер общо на 44 759 лв., и са признати отново по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ със сумата на справедливата им стойност, в размер общо на 82 997 лв.;²³

Следвало е промените по издадените нови АОС да бъдат отразени само на аналитично ниво по партидите на съответните имоти, а промените в стойността на вече признатите активи в отчетността на общината да се извършат по общия ред и във връзка с извършения преглед през 2023 г. за преоценка/обезценка на земи²⁴, съгласно указанията на МФ, дадени в т. 16.24 и т. 36.1 от ДДС № 20 от 2004 г. и раздел VII „Дълготрайни материални и нематериални активи“, т. 1.1. „Метод на оценка“ от Счетоводната политика на община Самоков, като с разликата между отчетната и справедливата стойност на имотите се съставят счетоводни операции по дебита на сметка 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и кредита на сметка 7801 „Преоценки на нефинансови дълготрайни активи“ със сума, общо в размер на 38 238 лв.

Не са спазени изискванията на чл. 24, ал. 1 и 2 от ЗСч за вярно и честно представяне на финансовото и имущественото състояние във финансовите отчети.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

6. При проверка за спазването на изискванията на приложимата рамка за финансово отчитане, свързани с начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи, е установено, че за четири актива, представляващи ВиК съоръжения и признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ с отчетна стойност, общо в размер на 2 769 188 лв., са начислени със 105 616 лв. повече разходи за амортизация по сметка 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД, в т.ч. 24 373 лв. - за 2023 г., и 81 243 лв. - за минали години, поради неправилно определен срок на годност на активите.²⁵

В резултат на неправилното отчитане, със сумата в размер на 105 616 лв., е

²³ За имот по АОС № 15593 от 2017 г. с отчетна стойност – 24 лв., през 2023 г. е издаден АОС № 19173 от 14.02.2023 г., със справедлива стойност – 569 лв.; за имот по АОС № 12475 от 2014 г. с отчетна стойност – 139 лв., през 2023 г. е издаден АОС № 19169 от 14.02.2023 г. със справедлива стойност – 1 403 лв., за имот по АОС № 14930 от 2016 г. с отчетна стойност – 748 лв., през 2023 г. е издаден АОС № 19163 от 08.02.2023 г. със справедлива стойност – 18 385 лв., от имот по АОС № 12336 от 2013 г. с площ 83 511 кв.м., през 2023 г. е отделен имот с площ 1 392 кв.м. с отчетна стойност – 43 848 лв., за който е издаден АОС № 19267 от 15.05.2023 г. със справедлива стойност – 62 640 лв.

²⁴ Заповед № 01-2514 от 20.12.2023 г. за извършване преглед за обезценка/преоценка на нефинансовите дълготрайни активи, в т.ч. и на земите

²⁵ Одитно доказателство № 8

занижена балансовата стойност на активите.

В Амортизационната политика на община Самоков е регламентирано за амортизируемите активи, представляващи ВиК съоръжения и признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД, да се амортизират за 20 години без за тях да се определя остатъчна стойност.

Не са спазени указанията, дадени в т. III. „Група 22 – Дълготрайни активи, капитализирани в отчетна група „Други сметки и дейности“ от Приложение № 1 „Определяне на срока на годност и остатъчни стойности на нефинансови дълготрайни активи в община Самоков“ към Амортизационната политика на община Самоков във връзка с указанията на МФ, дадени в раздел VII. „Определяне на срока на годност на амортизируемите активи“ на ДДС № 05 от 2016 г., относно определяне срока на годност на нефинансовите дълготрайни активи при начисляване на разходите за амортизации.

7. При изпълнени одитни процедури за потвърждаване на салдото на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД, са установени следните неправилни отчитания:²⁶

7.1. Разходи за изграждане на вертикална планировка в двора на приют за безстопанствени животни в с. Продановци, община Самоков, на обща стойност 73 946 лв., са осчетоводени неправилно по сметка 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в отчетна група „Бюджет“, вместо да бъдат признати като активи по сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“, в съответствие с техния характер.

В отчетна група ДСД, разходите, в размер на 73 946 лв., неправилно са капитализирани по дебита на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“ и след приключване на процеса по придобиване на активите, са отписани от сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и са признати по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Извършените СМР нямат характер на разходи за придобиване на инфраструктурни обекти²⁷, а изградените активи са пряко свързани и обслужват дейността на приюта за безстопанствени животни, като от използването им е налице директно извличане на икономическа изгода;

7.2. В отчетна група СЕС-РА, разходи за изграждане на вертикална планировка в двора на Туристически – информационен център с етнографска експозиция в с. Говедарци, община Самоков, на стойност 78 048 лв., са осчетоводени неправилно по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“, вместо да бъдат признати като активи по сметки от група 20 „Дълготрайни материални активи“ в съответствие с техния характер, и прехвърлени в отчетна група „Бюджет“ след приключване на процеса по тяхното придобиване.

В отчетна група ДСД, разходите, в размер на 78 048 лв., неправилно са капитализирани по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ и кредита на сметка 7609 „Коректив за капитализирани активи в отчетна група „Други сметки и дейности“.

Извършените дейности нямат характер на разходи за придобиване на

²⁶ Одитно доказателство № 9

²⁷ Разходите са за оформяне на терен и направа на метални клетки за животни

инфраструктурни обекти²⁸, а изградените активи са пряко свързани и обслужват дейността на музейния комплекс, като от използването им е налице директно извличане на икономическа изгода.

Не са спазени изискванията за осчетоводяване на стопанските операции по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г., изискванията на чл. 24, ал. 1 от ЗСч за вярно и честно представяне на имущественото състояние на предприятието, както и указанията на МФ, дадени в Тема № 8 на Коментарите по методически въпроси, относно счетоводното отчитане на детски площадки, игрища и други, които са пряко свързани или обслужват бюджетната дейност на отделната бюджетна организация и от използването им е налице директно извличане на икономически изгоди при осъществяването на тяхната текуща бюджетна дейност, се отчитат в отчетна група „Бюджет“ по съответната сметка от група 20 „Дълготрайни материални активи“ от Сметкоплана на бюджетните организации (СБО).

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Въведените от ръководството контролни дейности, са в състояние да минимизират риска от неправилни отчитания и несъответствия в разумни граници, но не е налице ефективно приложение на контролните дейности.

На основание т. 67 от писмо ДДС № 08 от 21.12.2023 г. на Министерството на финансите, по време на финансовия одит са извършени корекции на Сборната оборотна ведомост, Баланса, ОПР, справките за поетите ангажименти и новите задължения за разходи по общинския бюджет и сметките за средствата от ЕС и Справката за наличните ангажименти на община Самоков към 31.12.2023 г. Коригираният ГФО за 2023 г. е зареден в системата на ИСО на МФ на 19.08.2024 г. и е представен в Сметната палата с входящ № 07-02-199#2 от 19.08.2024 г.

В подкрепа на констатациите са събрани 9 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Пловдив, пл. Централен № 1, ет. 11, стая № 3 – ИРМ на Сметната палата, гр. Пловдив.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 442 от 11.10.2024 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Самоков и един за Сметната палата.

²⁸ Разходите са за доставка и полагане на нови бетонови плочи и други строителни дейности в двора на Туристическия информационен център

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	ГФО-2.36 Проверка на разпоредителните сделки за периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. в община Самоков и приложения	76
2	ГФО-2.16-20 Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на счетоводни сметки 4831 „Временни депозити, гаранции и други чужди средства от местни лица“ и 5015 „Срочни депозити в левове“ в отчетна група ДСД и приложения	25
3	ГФО-2.31 Процедури по същество (тестове на детайлите) за извършените счетоводни записвания по сметка 9200 „Поети ангажименти за разходи - наличности“ в община Самоков към 31.12.2023 г. и приложения	55
4	ГФО-2.25 Проверка на начисляването на провизии и корективи и приложения	84
5	ГФО-2.16-01 Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции от финансовия отчет – счетоводна сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в отчетни групи „Бюджет“ и ДСД към 31.12.2023 г. в община Самоков и приложения	43
6	ГФО-2.16-21 Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на счетоводна сметка 4897 „Задължения към други кредитори – местни лица (приходно-разходни позиции)“ в отчетна група „Бюджет“ и приложения	124
7	ГФО-2.35 Проверка на преактуваните имоти в община Самоков през 2023 г. и приложения	184
8	ГФО-2.27 Проверка на амортизациите и приложения	23
9	ГФО-2.16-02 Процедури по същество (тестове на детайлите) за проверка на съществени позиции от финансовия отчет – счетоводна сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД към 31.12.2023 г. в община Самоков и приложения	65